

WAAR WAS JE?

Eenakter

door

FRANK NIJHUIS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **WAAR WAS JE?** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **FRANK NIJHUIS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© **2025 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **3** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. **Telefoon:** (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Monique Versteeg - Monique is de oudste dochter van Joop. Heeft Joop wel gekend. Joop heeft alleen niet naar haar omgekeken. Veel pijn en verdriet.

Lianne Smit - Lianne is de tweede dochter. Wist niet van Joop z'n bestaan af.

Stephanie van Luiken - De jongste dochter. Heeft Joop wel gekend, maar ook maar een deel van haar leven.

DECOR:

Links: Bovenkamer Zwolle van Joop van Luiken.

Rechts: Appartement in Spanje

AANDACHTSPUNTEN:

Er zitten geluidsopname stukken bij. Dat is (soms) nodig om kledingwissel te doen. Deze kunnen vooraf met de stemmen van de spelers worden opgenomen. De tekst staat tussen de gedeeltes OPNAME/EINDE OPNAME.

De tijdswisselingen is in dit stuk sowieso een uitdaging. Maar is te doen.

(Het is in chronologische volgorde te spelen, maar dat haalt wel de dynamiek uit het stuk. De chronologische versie is te vinden vanaf bladzijde 50.)

Scène 1: NL - Voortoneel

(Drie spotlights L, M, R. De drie zussen staan er al in het donker. Spotlight L gaat aan. Daar staat Stephanie met een brief in haar hand)

STEPHANIE: *(leest)*

Hoi Stephanie,

Je zult wel verbaasd zijn dat je een brief van mij krijgt. En dan zeker nu.

Maar ik wil dat je weet dat ik bijgevoegde brief door de notaris heb laten versturen naar zowel Monique als naar Lianne. Twee namen die je waarschijnlijk niets zeggen, je moeder kennende. Een kopie van deze brief heb jij nu dus ook. Na het lezen hiervan wordt je vast heel veel duidelijk.

Excuses alvast voor de verrassing.

Je liefhaddende vader.

PS: De uitnodiging voor Monique en Lianne geldt dus ook voor jou.

PS2: Paradijs onder de zon.

(alle drie de spotlights gaan aan. Monique in het midden. Lianne rechts. Diegenen die niet hardop lezen, lezen non-verbaal mee)

MONIQUE: Lieve Monique,

LIANNE: Lieve Lianne,

MONIQUE: Als je dit leest ben ik er niet meer.

Ik weet niet of je van mijn bestaan hebt geweten en of je me überhaupt kent.

Dus zal ik me voor de zekerheid maar even aan je voorstellen.

Ik ben je vader. Je biologische vader wel te verstaan.

LIANNE: Mijn naam is Joop van Luiken, geboren op 23 februari 1951 in Utrecht.

Ik heb er maar een paar jaar gewoond en kan me er dus weinig van herinneren. Mijn vader, jouw opa, is vlak na mijn geboorte overleden. Mijn moeder bleef met twee kinderen achter. We hebben op heel veel plekken gewoond. Ik zal je er niet mee lastig vallen.

MONIQUE: Ik zou me kunnen voorstellen dat je in shock bent?

Daar staat toch zomaar: Ik ben je vader.

En ook nog: Ik ben er niet meer.

Een beetje veel misschien?

LIANNE: Had het anders gekund? Nee. Helaas. Ik heb het geprobeerd, maar het is me niet gelukt. Dus sorry voor mijn afwezigheid in je leven.

Ik heb wel een boodschap voor je.

Als het goed is woonde ik aan de Blauwkade 24 te Zwolle ten tijde van mijn overlijden. Ik heb met mijn notaris afgesproken dat hij je toegang zal verschaffen tot mijn woning. De vrijdag nadat je deze brief hebt ontvangen, om 10.00 uur.

Ik laat je niet veel na, maar alles is te vinden in mijn huis.

MONIQUE: Dus vrijdag om 10.00 uur Blauwkade 24 te Zwolle.

Lieve groet,

Je Vader Joop

PS: En oh ja. Je bent daar niet alleen. Je hebt nog twee halfzussen. Die zullen daar dan ook zijn. Sorry.

(Alle drie in shock. Kijken voor zich uit.)

(licht uit)

Scène 2: NL - Woning vader

(licht links gaat aan. Van links komt Stephanie op. Loopt door de kamer. Ruimt één en ander op. Is 'thuis'. Dan gaat de bel. Stephanie stopt. Loopt naar links, daar komt Monique al op. Ze schrikken allebei)

MONIQUE: *(onhandig)* Hoi. De deur stond open, maar ik dacht, ik bel maar even. *(staan onhandig tegenover elkaar. Monique steekt haar hand uit)* Monique Versteeg.

STEPHANIE: Stephanie van Luiken.

MONIQUE: *(licht cynisch)* 'Van Luiken'? Jij wel.

(Monique loopt door en onderzoekt)

Dus hier heeft ie gewoond?

STEPHANIE: Ja, hier heeft mijn vader gewoond.

MONIQUE: *(meer voor zichzelf)* Die mijn vader dus ook is. *(Monique*

draait zich om)

(koeltjes) Nou. Gecondoleerd.

STEPHANIE: *(in verwarring)* Ja...dank je. Jij ook?

MONIQUE: Ik weet niet wat ik ervan moet vinden. Ik moet blijkbaar eerst 50 worden om dit te horen.

STEPHANIE: Ben je al 50?

MONIQUE: *(kijkt venijnig)* Ja. Herhaal het nog een keer.

STEPHANIE: Sorry. Pijnlijk puntje?

MONIQUE: *(ander onderwerp)* Had jij wel contact met hem?

STEPHANIE: Jawel. Niet veel, maar ik kwam af en toe nog bij hem.

MONIQUE: *(kijkt om zich heen)* Wat is af en toe?

STEPHANIE: Eén, twee keer per jaar?

MONIQUE: *(hoort de vraag)* Dat weet ik niet. Maar niet vaak dus?

STEPHANIE: Nee.

MONIQUE: Vind je het erg als ik hem een klootzak noem?

STEPHANIE: Euhm.... Ik ken jouw verhaal niet.

MONIQUE: Precies. Wij weten eigenlijk helemaal niets. Wist jij van mijn bestaan?

STEPHANIE: Nee.

MONIQUE: En van. Hoe heet ze?

STEPHANIE: Lianne.

MONIQUE: Oh ja. Lianne. Ken jij haar?

STEPHANIE: Nee.

MONIQUE: Nee. Ik ook niet. Dus lijkt me klootzak wel terecht.

(Monique kijkt weer rond (rechts). Stephanie (midden) voelt de ongemakkelijkheid.

Dan komt van links Lianne op. Valt binnen in de stilte)

LIANNE: *(voorzichtig)* Goeiemorgen.

(Monique en Stephanie kijken gelijk naar links)

MONIQUE: Lianne?

LIANNE: Ja.

(Lianne loopt eerst naar Stephanie en geeft een hand)

Lianne Smit.

STEPHANIE: Stephanie van Luiken.

(Lianne hoort de naam. Houdt even in en gaat dan naar Monique)

LIANNE: Lianne Smit.

MONIQUE: Monique Versteeg. *(cynisch)* En nee. Ook geen 'van Luiken'. *(wijst naar Stephanie)* Zij wel. *(het is ongemakkelijk. Lianne probeert)*

LIANNE: Tsjonge. Wat een verhaal hè?

MONIQUE: *(benieuwd)* Oh ja. Wat is jouw verhaal dan?

LIANNE: Nou...euhm... dat we zussen zijn? *(blij)* Leuk toch?

(Monique en Stephanie hadden dit nog niet gehad. Worden zich daar bewust van)

STEPHANIE: *(ziet de opening)* Ja. Bijzonder. Ik ben altijd enig kind geweest. Ik was wel verbaasd.

MONIQUE: *(kan niet anders)* Ja, dat is wel gek inderdaad. *(kan het niet laten)* Hij heeft niet stilgezeten. *(het blijft weer even stil)*

STEPHANIE: *(richting Lianne)* Heb jij vader gekend en wist jij van ons bestaan?

LIANNE: Nee. Ik heb niet anders geweten dan dat Leo mijn vader was. Totdat ik de brief kreeg.

MONIQUE: En? Wat vond 'Leo' daarvan?

LIANNE: Leo is vijf jaar geleden overleden.

MONIQUE: *(lomp)* Oké. Gecondoleerd dan maar weer.

LIANNE: Dank je.

(valt weer een stilte. Lianne kijkt om zich heen) Maar? Waar is hij eigenlijk?

(Monique kijkt ook rond)

STEPHANIE: Ik weet het niet. De notaris liet me net binnen en zei dat er meer informatie zou komen als wij alle drie hier zouden zijn.

LIANNE: Dus jullie hebben hem nog niet gezien?

STEPHANIE: Nee.

MONIQUE: *(kijkt om zich heen)* Je zou hier toch ook niet dood willen liggen?

STEPHANIE: *(pakt het op)* Het is misschien goed dat we eerst elkaars verhaal aanhoren. Dat we elkaar beter leren kennen en daarmee onze vader.

MONIQUE: Vader? Ik blijf 'klootzak' beter vinden.

STEPHANIE: *(is er klaar mee)* Ik niet. Ik wil je ook vragen om daarmee te stoppen. Dat helpt ons niet.

MONIQUE: *(bindt in)* Ja. Sorry. Ik ben boos.

STEPHANIE: Dat merk ik en wellicht heb je daar alle reden toe. Maar laten we eerst naar elkaar luisteren. En laten we hem Joop noemen. Dat is het duidelijkst.

LIANNE: *(kijkt om zich heen, enthousiast)* Gezellig huisje. En twee zussen. Wie had dat gedacht. Wie is het oudst?

(Stephanie kijkt geschrokken naar Monique)

MONIQUE: Ja. Laten we elkaar maar leren kennen. *(richting Stephanie)* Zet jij koffie? Jij weet hier schijnbaar de weg.

(ze gaan aan de tafel zitten. Stephanie aan het aanrecht. Licht uit Allen af)

Scène 3: SP - Appartement Spanje

*(rechts wordt uitgelicht appartement Spanje. Niemand te zien.
Opname van de stemmen zijn te horen)*

OPNAME

LIANNE: Hij past niet?

MONIQUE: Wat past niet?

LIANNE: De sleutel.

STEPHANIE: Het zou toch niet zijn dat Joop...?

MONIQUE: *(geïrriteerd)* Verdomme. Het zou me niks verbazen. Dat kan er ook nog wel bij.

LIANNE: Monique, hou op.

STEPHANIE: Staan we niet voor het verkeerde appartement?

LIANNE: Nee, dit is nummer 24 en op het label staat ook *(leest in slecht Spaans)* 24, Calle Rodrigo De Triana Fuengirola.

MONIQUE: Ja, maar wat nu dan? Bel anders even met de hemel, Stephanie. Jij hebt vast zijn nummer nog wel.

STEPHANIE: *(gaat verder)* Zou er geen huismeester of iets dergelijks zijn? Dat hij iets weet of dat hij misschien een reservesleutel heeft?

LIANNE: Ik zag beneden wel een briefje hangen op het prikbord.

MONIQUE: *(plomp verloren)* Casa Maestro.

STEPHANIE: Wat bedoel je?

MONIQUE: Huismeester in het Spaans.

STEPHANIE: *(zucht)* Oké. Lianne, ga jij maar even kijken. Wij wachten hier wel.

LIANNE: Doe ik. Tot zo.

(wachten even. Lianne loopt weg)

MONIQUE: En als we er niet in kunnen? Wat dan? Weer terug naar huis?

STEPHANIE: Laten we nu eerst maar even afwachten.

MONIQUE: Echt waar. Het is dat die al dood is, anders zou ik hem alsnog vermoorden.

STEPHANIE: Monique. Ik ben nu al een paar dagen aan het zoeken wat onze overeenkomsten zijn. Maar je gevoel voor humor is dat zeker niet.

MONIQUE: Het was ook geen grapje.

STEPHANIE: *(vindt het genoeg)* Ja, stop maar. Lianne komt zo vast wel terug met een reservesleutel. *(licht uit)*

EINDE OPNAME

Scène 4: NL Spotlight rechts

(Lianne spotlight rechts. Vervolg op de brief ontvangst)

LIANNE: *(brief in haar hand, leest)*

Lieve groet,

Je Vader Joop

PS: En oh ja. Je bent daar niet alleen. Je hebt nog twee halfzussen. Die zullen daar dan ook zijn. Sorry.

(laat de brief zakken, als verdoofd)

Tsjonge...??? Joop? Mijn vader? En papa dan? Zussen?

(pakt de telefoon en belt haar moeder.)

Mam? Ik heb hier een brief van ene Joop van Luiken. Zegt je dat wat?

(het blijft stil aan de andere kant)

Mam? Mam! Wat is dit?

(moeder zegt: hij is je vader)

Hij is mijn vader?! En wanneer was je van plan me dat te vertellen?... Wist papa hiervan?

(moeder huilend en overstuur aan de andere kant)

Hij is dood mam. Nee. Die Joop is ook dood.

Oké. Word maar eerst even rustig. Ik kom zo naar je toe.

Ja, ik hou ook van jou. Maar ik heb meer tekst nodig.

Ja. Tot zo.

(Telefoon uit. Voor zich uit. Herinnert zich)

En ergens heb ik het altijd geweten. Pap en ik waren zo

verschillend. Hij donker, zwart haar.

Diep van binnen voelde ik dat er iets niet klopte. *(herinnert)* En ergens voelde ik altijd al dat er meer was. *(stilte)* Dus mensen zoals ik. Zussen dus. Wat zijn onze overeenkomsten? Lijk ik op ze? Ik ben wel nieuwsgierig. Ik wil ze leren kennen. Ik wil het gewoon weten wie ze zijn.

(licht uit)

Scène 5: NL - Woning vader

(iedereen aan tafel met koffie. Lianne heeft het net verteld)

MONIQUE: En Lianne, wat zei je moeder? Was het echte liefde?

LIANNE: Het was een onenightstand. Mijn moeder kan zich er weinig van herinneren. Het was in Amsterdam. Ze is na een feestje met hem meegegaan. Ze schaamt zich er nog voor.

MONIQUE: Heeft die 'kloo..' Joop nog naar je omgekeken?

LIANNE: Nee, volgens mij wilde mijn moeder dat niet. Vlak daarna kwam Leo in haar leven. Ze hebben gedaan of ik van hen was. Leo wist het wel, maar heeft het altijd geheim gehouden. Uit liefde voor mijn moeder. Hij was mijn vader.

MONIQUE: Tot eergisteren dus?

LIANNE: Ja..

STEPHANIE: Hoe is het nu met je moeder?

LIANNE: Ze is in de war. Ze huilt veel en verontschuldigt zich de hele dag. Ik word er gek van.

STEPHANIE: Dus je moeder kan je niks over va... Joop vertellen?

LIANNE: Nee, niet meer dan die ene avond. En volgens mij was ze toen niet eens nuchter.

STEPHANIE: Maar weet ze wel zeker dat Joop je vader is... euhm was?

LIANNE: Ze zei dat het een man was om nooit te vergeten.

MONIQUE: Daar heeft hij inderdaad zijn best wel voor gedaan.

(Monique schakelt over)

En. Stephanie? Vertel.

STEPHANIE: Wat?

MONIQUE: Jij hebt Joop wel goed gekend?

STEPHANIE: Ja. In zoverre dat kon.

LIANNE: *(wil het weten)* Hoe was hij?

STEPHANIE: *(denkt even)* Leuk, aardig, grappig. *(denkt nog even)*
En verrassend.

MONIQUE: *(cynisch gebarend naar alle drie)* Joh.

LIANNE: *(richting Stephanie)* Hoe was hij in jouw leven dan?

STEPHANIE: Soms wel en soms niet. Hij kon er nooit echt zijn. Hij was voor het leven op de vlucht.

LIANNE: Wat hield dat voor jou in?

STEPHANIE: Dat betekende dat ik het grootste deel van de tijd alleen met mijn moeder was. Hij kwam af en toe langs. Onverwacht. Mijn moeder vond het vreselijk. Ze zei wel eens: Je kunt er niet mee leven, maar het is ook onmogelijk om niet van die man te houden. Ze hield van hem.

MONIQUE: *(heeft het aanhoort)* En jij?

STEPHANIE: Wat?

MONIQUE: Hield jij van hem?

STEPHANIE: Ja, heel veel. Hij was mijn sterke, stoere papa.

LIANNE: *(nieuwsgierig)* Wat deed hij dan als vader?

STEPHANIE: Hij nam me vaak mee naar het park. Toen ik klein was de eendjes voeren. En later lagen we vaak op de rug in het gras en keken we naar de wolken en dan ging hij vertellen.

(Monique herkent dit en is geraakt)

LIANNE: Waarover?

STEPHANIE: Over van alles. Hij kon prachtig vertellen. Ik wist nooit wat waar of niet waar was. Maar het waren geweldige verhalen.

MONIQUE: *(wil het toch weten)* Vertelde hij ook over ons of over kinderen die hij had?

STEPHANIE: *(denkt na)* Nee. Zijn verhalen gingen nooit over kinderen. Hij vertelde het verhaal van de reiziger.

LIANNE: Reiziger?

STEPHANIE: Ja, de reiziger die dwars door Europa trok. Vooral zijn

verhalen over zonnige oorden waren zo mooi.

LIANNE: Waren het altijd dezelfde verhalen?

STEPHANIE: Vaak wel. Het eindigde altijd met zijn verhaal over zijn eigen plekje. Een paradijs onder de zon.

MONIQUE: Was die 'reiziger' alleen?

STEPHANIE: *(denkt even)* Ja.

LIANNE: Zou hij zijn eigen leven aan je verteld hebben?

STEPHANIE: *(glimlacht)* Dan heeft hij een geweldig leven gehad.

MONIQUE: *(accepteert het niet, staat op)* In elk stadje een ander schatje zeker. Misschien zijn wij niet de enige.

STEPHANIE: Ik merk veel frustratie bij je, maar het is misschien goed dat je hem echt leert kennen.

MONIQUE: *(ironisch)* Echt leert kennen? Hij hield van verrassingen zei je toch? Wellicht komt hij zo binnen.

LIANNE: *(staat op)* Monique. Ik ken je net. Maar ik wil toch onze vader beter leren kennen ondanks jouw slechte ervaringen. Ik hoor dus ook graag jouw verhaal, maar Stephanie was nog aan het vertellen.

MONIQUE: *(beseft en gaat weer zitten)* Ja, sorry.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto